

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 Geo. Lalchak, President.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня місяться в Укр. Роб. Домі, на ро-ві вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. Ю. Лялчак, голова.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

МИ ЗБУДУЄМО ДРУКАРНЮ Й ШКОЛУ!

Так сказали організовані українські робітники міста Вінніпегу в неділю по полудні, 25. квітня 1926 р., на мітингу в Укр. Роб. Домі.
 Сказали коротко, ясно! Сказали мовою організованих, свідомих класово робітників.
 Це не було масове віче, хоч на ному було поважне число робітників і робітниць. Та в тім то й річ, що коли зберуться разом всі члени українських робітничих організацій у Вінніпегу на свої збори, то це вже масове віче.
 Але в неділю, 25. квітня, були лише членські збори всіх робітничих організацій при Укр. Роб. Домі — за запрошенням.
 Лише членські, бо на цих зборах члени рішали, чи маємо ми цього літа збудувати друкарню, школу й приміщення для редакції та центральних зарядів наших робітничо-фармерських організацій.
 Чи маємо збудувати все, чи щось-одно з двох: друкарню, або школу. Так і на запрошення стояло: що будувати — друкарню, чи школу, чи обое разом?
 Але на чому будувати? Де земля під будову?
 Товариші й Товаришкі! Земля під будову є попри саму стіну Укр. Роб. Дому з будинком на ній — вона вже належить до Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім! Чоловік, що мешкає в цій хаті, має з неї вибратися 15. травня 1926. "Тайтл" чистий, запланований і зареєстрований на домініальну інкорпорацію ТУРФДім лежить вже в "сейфі" Ц.В.К. Земля ця куплена за \$3,450. Правда, гроші ці позичені лише коротко-терміново, але я вірю, що ми ними ці гроші заплачимо". — Так справу пояснює тов. Шатувський, секретар Ц.В.К. ТУРФДім.
 Слідуючим промовляє т. Навізівський. Промовляє і справляє "помилку" т. Шатувського, що... "тайтл" не в касі, а ось... Тов. Навізівський вийняв "тайтл" з словами: "С люди, що бавляться ніни вербою (вербона неділя), а ми "бавимось" ось чим!"
 Бура одлесків у відповіді. А з одлесками й слобзін... Котяться з очей, квіт, хоч ти їм що хоч.
 А далі знову такі питання: що будемо — школу, друкарню, чи обое разом? Ми, як члени робітничих організацій, як члени винігетських робітничих організацій маємо сказати в цім перше-слово. Мусимо сказати його так, щоб його почуло організоване робітництво й фармерство цілої Канади.
 І винігетське організоване робітництво сказало. Ось його слово: Шість тисяч сімсот сімдесят доларів на будову друкарні й школи склало воно і зденярувало на цих зборах. Значить: будемо друкарню, школу, приміщення для редакції й центральних зарядів. Будемо це цього літа!
 Але покищо — траншея кампанії допомоги робітничо-фармерській пресі за плечима. Про неї треба дати в першу чергу.
 Що-ж до будови, то члени українських робітничих організацій в Вінніпегу першу могутню підвалину вже поклали під неї й сказали: а тепер беремося до траншевої кампанії. Треба подати в першу чергу про те, щоб було що перепосити в майбутнє нове приміщення.
 І на закінчення мітингу забрали листи для збирання перешлат і пресового фонду.
 А тепер, товариші й товаришкі, поза Вінніпегом — до Вас цих пару слів:
 В ногу за винігетськими товаришами й товаришками! Тяжко коло вас? Коло нас також! Забачте дасте? Ми також! А кому-ж ми даємо? Самі собі й своїм дітям!
 Пресі даємо? Преса є перозаочною частиною нас самих. Це — наша духовна поклина.
 Тож дружно за винігетськими товаришами й товаришками, тоді буде у нас не лише сильна преса, але й нова друкарня й школа. Буде це цього року! Так сказали винігетські товариші й товаришкі на своїх членських зборах 25. квітня 1926 року, які увійдуть в історію.
 Слово за Вами, товариші, цілої Канади!

"НЕМА НІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, НІ УКРАЇНСЬКО МОВИ".

Така заява румунського "конституційного суду" на скаргу представників буковинських українських організацій, що на Буквинні закрито українські школи (шість гімназій), що в сільських школах забороняють українську мову, що...
 Та що там: забороняють навіть існування самого українського народу.
 Зі скаргою на що заборону владисі України до... румунського "конституційного" суду. Ото-ж знали, ей богу, до кого вдатися. Була-б краще порадилася в Угорці, що також полади під Румунію, до кого з такими справами вдатися.
 Угорці вдалися зі скаргою на Румунів, теж за закриття шкіл та за заборону мови, до Ліги Націй, заступниці всіх покривджених. До комітету, що розглядав цю скаргу, увійшли від Ліги Націй представники французького, англійського і японського урядів.
 Розглянув той комітет справу Угорців і рішив: "румунський закон про приватні школи є скерований на те, щоб усунути недовіра з боку національних меншостей до румунського уряду".
 Та тим одним рішенням Ліга Націй не обмежилася. Сер Роберт Сесма, англійський представник в отій самій Лізі, написав до прем'єра Румунії листа, в якому складає йому подяку

за проведення таких розумних шкільних законів.
 Побачивши таке вирішення "національного питання" Лігою Націй, румунський суд поступив ще виразніше зі скаргою Українців на закриття шкіл та на заборону української мови. Він просто сказав: "Нема ніякого українського народу, ні української мови".
 Значить, від ніни нема в Румунії національних меншостей. Є лише "єдина, неділима Румунія".
 Була колись "єдина, неділима" Росія. Ой була "матушка", була й загула. А Румунія ще й засвище.

ХРУНІЯДА ВСІХ ГАТУНКІВ ГАСТРО-ЛЮЄ ПО ГАЛИЧИНІ.

Довідемося з старокраєвих газет, що хоч вибори в Польщі ще далеко, по Галичині почалися вже передвиборчі та тропі ріжчих партій і груп.
 УНДО скликає всюди свої конференції й агітує селян. На тих конференціях, звичайно, бувають лише адвокати й політи, але балакають вони лише про селян. Дуже їх всіх зараз заболіло серце за селянами (за їхніми голосами). Кажуть, що навіть земля без викупу обіцяють селянам (певно на цвинтарі).
 Українські діячі (пани) з Волиня, Холмщини й Поліся скликали під назвою "Селянського Союзу" свій з'їзд у Варшаві. Це такий сильний "союз", що на з'їзді мав він аж 24-ох делегатів, більшість з яких стало жиде в Варшаві. До них прилучилися ще 6 послів з українського соймового клубу.
 На цьому з'їзді рішено, що "союз" має спиратися тільки на "соціалізм", який має виробити для него Польська Партія Соціалістична. Програма того "соціалізму" така: бити УНДО, бити комуністів і бити власні дурні голови об польську конституцію.
 Даниловичі й Стоцькі, товариші Осипа Назарука, також мають свою програму. Вони відбули конференцію в Турках і ту програму привезла їм на конференцію в готовому виді польська дефензива. Крайок селян почали на цій конференції кричати на хрунів: "зрадники", "агенти польські"... Але не докричали до кінця, бо поліція їх арештувала й конференцію розв'язала. Хруні програму прийняли й без конференції.
 Крім українських партій, союзів і груп мандрують по землях Західної України пелесівці, брилівці, півствіці. Кажуть, що навіть польські діячі приїждять та читають селянам лекції, як землю вправити.
 Та це все даремні заходи. Коли прийдуть вибори, то дефензива без ніяких конференцій скаже селянам, на кого вони мають голосувати.

910 ДОПИСІВ В "У.Р.В." В 1925 РОЦІ.

"Українські Робітничі Вісті" вмістили в 1925 році 910 робітничих дописів. Чи, коли хочете, робітничих і фармерських, бо до "Укр. Роб. Вістей" пишуть також і фармери, зглядно, поважне число фармерських дописів було вміщено в "Укр. Роб. Вістях" в перших трох місяцях 1925 року, до виходу "Фармерського Життя".
 Отже 910 дописів за один рік — це тих дописів, що дрібним шрифтом містяться на 4-ій сторінці газети, а час від часу й на третій. Написали їх ті робітники й фармери, фахом яких є швидка тяжка фізична праця на кусень хліба. Писали вони ці дописи з майнів, з залізниць, з сісів, з фабрик, з великих міст і фармів — писали зі всіх кінців Канади і зі Злучених Держав; писали про умовини праці, про своє життя, про працю в організації, про темпу безпросвітну й про освітню працю; писали про себе, про других, про визиск, про боротьбу; дискутували, радили, заперекували, перестерігали, питували, хвалили. Все, все й це раз все в тих дописах найде, все, що було в життю й боротьбі українського робітництва й фармерства в Канаді. 910 раз про це було написано в "Укр. Роб. Вістях" в 1925 році.
 Ні, було написано більше, але того, що писали редактори, що передруковувались з інших газет до тих 910 дописів, не вчисляється. До них не вчисляється також численних звітів організацій, що часто забирали цілу сторону, до них не вчисляється покітвовувальні пресових кампаній, з якими не раз приходили довгі дописи. Тут мова йде про самі лише дописи.
 910 раз написали до своєї газети самі робітники й фармери. Це нам каже, що "Укр. Роб. Вісті" є дійсно газетою працюючих, що їх сторінки все радо відкриваються для тих, чим інтересам вони слугають.
 "Українські Робітничі Вісті" служать інтересам працюючих. Це не пустий звук. Це речення наповнене глибоким змістом. І того змісту ненавидять вороги працюючих. Бо, як же-ж, щоб виступити сам визискуваний, поневірюваний, скривджений. Може й не дуже то вченою, ви-

ЄВРОПА Й АМЕРИКА.
(З промови тов. Л. Троцького.)

В минулому числі "У.Р.В." говорив тов. Троцький про Німеччину й Францію. А нині ми знову коротко вернемо назад до Англії, дипломатія якої виконує роль дрігента в капіталістичній Європі.
 Англійська дипломатія саме тепер збирається розбурхувати Європу й цілий світ. Тож послухаймо, що про те розбурхання каже т. Троцький. Не тільки т. Троцький, але й деякі "неактивні" англійські журналісти.
 В зв'язі з підготовкою конференції для розборення виключно значіння має стаття, що появилася недавно в англійському урядовому журналі, підписана "Авгур". Всі дані свідчать, що цей Авгур тісно зв'язаний з міністерством закордонних справ і взагалі прекрасно знає, де раки зимують.
 Під прапором підготовки конференції розборення британський Авгур загрожує нам (радянському уряду) "кроками, які не будуть мирними кроками". Це значить, прямо загрожує війною.
 Хто загрожує? Англія, яка тратить зовнішні ринки, Англія, де панує безробіття, Англія, в якій зростає люмпен-пролетаріат, Англія, в якій лишилося лише один оптиміст й той Вінстон Черчилль — та Англія загрожує нам війною в нинішніх умовах. Чому? З якого приводу? Чи не тому, що хоче на комусь зігнати залість за кривди, що її зробила Америка?
 Ми війни не хочемо. Але коли пануючі верстви Англії хочуть прискорити муки рядового процесу, коли історія хоче позбавити їх розуму" перше, ніж позбавити влади, то саме тепер вона повинна пхнути їх на похідну полюсність війни. Страждаль буде величезне число. Але якщо злочинні без-

гійної демонстрації і поголовно арештує. Досі арештовано понад 70 осіб, яких тримають в магістраті. Для інтервенції і прослідження цілої справи лишався в Стрию комуністичний посол Сохацький. Натомість не було там ні посла ПП.С., хоч Стрий дав ім посла Морачевського, ні нікого з Українського Клубу, хоч у Стрию рясно і в першій мірі пролялася українська кров.
 На запит, як розуміти стрийські події, наш інформатор відповів: Є це самочинний, відруховий виступ голодних, безробітних. До фантазі треба зачислити твердження, будьто би це жертви "komunistyevych wiehrzeieli". Голодні маси на все готові. І це, що сталося в Лодзі, Каліші, Стрию, завтра може повторитися по інших містах, брже в Польщі з дня на день зростає нужда й безробіття, чому влада не хоче чи не вміє зарадити.

ПІСЛЯ КРИВАХ ПОДІЙ В СТРИУ.

12 вбитих, понад 30 ранених, 19 арештованих.
 Подаємо за "Новим Часом".
 Дальші відомості, які наспіли зі Стрию, доповнюють жалюгідний образ кривавої події в Стрию.
 І так число вбитих та тих, які вмерли і зазавжих ран, виносить 12 осіб, а ними є: звільнений зі служби залізничник Броніслав Лопускі, робітники Петро Лешин, Дмитро Гаврильців, Михайло Тосько, Іван Сенишин, Іосиф Воробець, Іван Медвинський, шевський челядник Крігер, одна жінка та інші. Ранених є більш 30 осіб; деякі з них борються в шпиталі зі смертю.
 Крім цього є чимало легко ранених, які не признаються до цього з боязн перед арештуванням. Значачти треба, що всі вбиті та ранені рекрутуються з рядів демонстрантів, з поліціантів ніхто не зівстав ранений.
 Адміністраційні влади видали гострі зарядження, щоби не допустити до дальших заворушень. Похорон нещасних жертв відбувся в п'ятницю. Вз'яло в нім участь кілька тисяч людей. Над моглюю виголосило кілька промов — між іншими промовляв посол Приступа.
 В самім місті панує по причині цієї трагічної події велике пригноблення. До цього пригноблення причинюються ще чимало ревізії та арештування, які переводить поліція в зв'язі з цєю демонстрацією безробітних. Лотерей арештувала поліція 19 осіб, декілька з них відставлено до карного суду у Львові.

ВІЛ'ЯМ З. ФОСТЕР НА УКРАЇНІ.

Відомий американський комуніст і провідник лівого крила трейд-юніи, Вільям З. Фостер об'їхав майже цілу Україну, головню її промислові осередки. Він відвідав багатьо заводів в Харкові, розмовляв з робітниками, приглядався обстановці й всюди вітав українських робітників від імені американського пролетаріату.
 Фостер поробив численні замітки зі свого побуту на Україні і сказав, що по прибуттю до Злучених Держав напише тут книжку про Україну. 27. березня Фостер влітав з Харкова до Москви, звідки відліє в Америку.
 Відомий американський комуніст і провідник лівого крила трейд-юніи, Вільям З. Фостер об'їхав майже цілу Україну, головню її промислові осередки. Він відвідав багатьо заводів в Харкові, розмовляв з робітниками, приглядався обстановці й всюди вітав українських робітників від імені американського пролетаріату.
 Фостер поробив численні замітки зі свого побуту на Україні і сказав, що по прибуттю до Злучених Держав напише тут книжку про Україну. 27. березня Фостер влітав з Харкова до Москви, звідки відліє в Америку.

РАДЯНСЬКИЙ КОНСУЛЯТ У ЛЬВОВІ.

В половині травня у Львові буде відкрито радянський консулят. Польща давно не погоджувалася на цей консулят, але нарешті таки згодилася.

СИЛА КОМСОМОЛУ В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Комуністичний Союз Молоді в Радянському Союзі числить тепер 1,850,000 членів, які гуртуються в 58,500 ячейках. Від часу VI з'їзду кількість комсомольських ячеек зросла в два з половиною рази.

ЩЕ ПРО КРОВАВІ ПОДІЇ В СТРИУ.
(З розмови з учасником похоронів.)

Подаємо дослівно за "Ділом" з 7. квітня.
 Ми мали нагоду говорити з нашим громадянином, що приїхав учора після похорону жертв страшної масакри в Стрию до Львова.
 Наш інформатор оповідав: Уже по в'їзді на стрийський двореч напередодні похоронів впадав в очі змінений характер міста. На дворі, перед двірцем, на вулицях — скрізь поліційні та військові стійки. Навіть кінні поліціанти, яких Стрий досі не бачив, розїзджають по вулицях.
 Біля траурної, в якій розміщено дев'ятьох убитих, товпи народу. Однак до середини нікого не пускають, навіть родинам туди заборонений вступ. Щойно коли віджено вбитих до трун, поліція усунулася і кожний мав вільний доступ. Число учасників в день похорону з кожною хвилиною зростає і доходить до п'ятих тисяч. Порядку береже робітничі міліція з червоними лентами на рукавах.
 Точно пів до п'ятих рушив похоронний похід. Безліч в'їзків на чолі походу; між ними два українські: "Позагляти товаришам" від дрогобицького робітництва і від комуністичних послів варшавського союму другий. За ними робітничі делегати з Дрогобича, Борслава, Стебника й інших місцевостей. Далі всім білих трун, дев'ять жидівська, які несуть робітники, а там веревки людських голів. Такої величавої маніфестації Стрий ще не бачив. А брала в ній участь не тільки робітничий клас, але всі верстви населення, бо всі однаково відчувли нещастя, яке настигло тихе підкарпатське місто, всі однаково обурені на те, що сталося.
 Коли похід сплинув на цвинтарі і труни зложено до вісьмох могил, розпочалися промови. Від пролетаріату За-

Газетар.